

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ίδιοχτήτης: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, άρ. 4, ΑΘΗΝΑ

Συντρομή χρονιάτικη: Για την Ελλάδα και την Κρήτη δρ. 10. Για το εξωτερικό φρ. χρ. 12,50.—Για τις επαρχίες δεχόμαστε και τριμήνες συντρομές (1 δρ την τριμηνία).—Κανένας δε γράφεται συντρομητής α δεν προπληρώσει τη συντρομή του.

20 λεπτά το φύλλο.—Τα περασμένα φύλλα που λioύνται στο γραφείο μας διπλή τιμή.

Βρίσκεται στην Αθήνα σ' όλα τα κιάσκια, και στις επαρχίες στα πραχτορεία των Έφημερίδων.

από τη θεατρική κίνηση, αναγέννηση, μπορεί να πε κανένας, κ' έτσι έβούλιαξε την εποχή που άλλοι χωρίς ενόχληση και αντίπαλο έχτισαν το παλάτι της δόξης τους. Η γυναίκα αυτή εΐταν θεατρική νούλα κι όμως ο δάσκαλος Παντόπουλος την έλεγε **τρανή καλλιτέχνίδα** !!!

Όταν έννοιωσε τον έαυτό του κάτω στον πάτο της θάλασσας, τότε έζήτησε να ξεφύγει από αυτό το **γραάπωμα** της γυναίκας. Τò κατάφερε, έξέφυγε και με πολλούς κόπους έφτασε απάνω στην έπιφάνεια. Εΐτανε όμως άργά. Τά νερά τον είχαν πνίξει. Απάνω στα κύματα έδρέθηκε ένα πτώμα.

Τόν είχ' ανταμώσει στο 1908 στη Θεσσαλονίκη. Τραβούσα για το Μοναστήρι με μύριους φόβους. Ένα έγγραφο έκρυβα μέσα στα παπούτσια μου. Η Τουρκία τότε είχε τούς χαφιέδες της παντού. Στο σιδηροδρομικό σταθμό είδα δυο φάτσες ύποπτες κ' έγύρισα στο ξενοδοχείο της «Μητρόπολης».

— Δέν έφυγες ; μού είπε.

— Όχι.

— Γιατί ;

— Αυτό κι αυτό.... Έχεις τίποτα να διαβάσω να περάσ' ή νύχτα ;

— Ένα λουκούμι για σένα....

Γυρίζοντας από την κάμαρά του μούφερε ένα

μυβλίο. Διαβάζω : «Ζωή κι Αγάπη στη Μοναξιά» του Ψυχάρη μας.

Αυτό είναι αρκετό να δείξει ότι ο Παντόπουλος, ο μεγάλος αυτός καλλιτέχνης του θεάτρου μας, έλάτρεβε το Δάσκαλο. Έδιάβαζε με λαχτάρα τα βιβλία του κ' έβρηθούσε τόν άγώνα.

Τò γράφει αυτό ο Δάσκαλος στον πρόλογο του «Ρωμαίικου Θεάτρου».

Οι μεταφραστές του πήγαιναν έργα στη μακαρονίστικη. Ο Παντόπουλος τα μετάφραζε στη δημοτική μας κ' έτσι το έργο είχ' έπιτυχία. Τέσσερα χρόνια στη γραμμή μετάφραζε στη δημοτική από τη Μιστριώτικη κωμωδίες και δράματα.

Στη «Λευκούλα» στο στόμα του πατέρα είχε βάλει τη λέξη «δρωτάρι». Πατέρας αγράμματος, άνθρωπος του λαού, έπρεπε κατά το μεταφραστή να πεί «ιδρωΐτα». Ο Παντόπουλος έβρηκε το «δρωτάρι», έφτιασε τη μετάφραση κ' έτσι το έργο παίχτηκε. Η έπιτυχία μεγάλη. Στη Σύμωρη του ρίχτηκαν οι έφημερίδες για τη λέξη. Έδημοσίεψε στην «Έμερησία» μιá απάντηση με λίγα λόγια. Αυτά :

«Δέν έχω καιρό να γύσω το δρωτάρι μου και να σάς κάμω ιδιαίτερο μάθημα γλωσσικό. Έλάτε το βράδι στην παράστασή μου και θάκούστε κι άλλα».

Αυτά κι άλλα δείχνουν ένα δυνατό έργατή της γλώσσας ο οποίος είχε το σχολείο του θεάτρου για να φωτίξει τόν κόσμο. Η δημoticή έχασε ένα στρατιώτη, ο οποίος έπολέμησε πιστά κι άνοιξε το δρόμο στο θέατρο.

Ο Παντόπουλος στο ζήτημά μας έδωσε ένα μέρος της ζωής του, έχτύπησε κατακέφαλα τη μούχλα των μεταφραστών και έκαμε το θέατρο από ξενοδοχείο του ύπνου, κοινωνικό σχολείο.

Ο πόνος μας για το χαμό του είναι μεγάλος.

Αυτός που έγραψε το νουματέρχη Ζουλαχμάνη με τη βαθύτερή του έννοια, τη γλωσσική κωμωδία, την τσουχτερή σάτυρα της γραμματικής, αξίζει ένα μνημόσυνο πνευματικό, σάν κι αυτό που τού γίνεται τώρα στις στήλες του «Νουμά».

Δέν πιστεύω, τώρα που θά μάθουν τα τσιράκια του Μιστριώτη ότι ο Παντόπουλος δούλευε για την ιδέα μας, να τού άρνηθούν τόν τίτλο τού : «Θεοΐ του γέλιωτος».

Κέρκυρα 17.10.913

Μ. Α. ΡΟΔΑΣ

— Καινούριο δράμα τοιμάζει ο κ. Σπ. Μελάς. Θέμα του θάναι το Γλωσσικό ζήτημα κι αν κρίνει κανείς από την ύπόθεσή του, που μās τη διηγήθηκε, το δράμα αυτό θά σημειώσει έποχή. Τò δράμα του τόχει έτοιμο σκεδόν ο κ. Μελάς και λογαριάζει νάν τò δώσει το έρχόμενο καλοκαίρι.